

Освѣнь тыя части на океана, който мые само брѣгове-ты на цѣлинь-тж, сир. *вѣнкашии воды*, има и другы воды, *вижирѣшии*: конто ся находятъ на цѣлинь-тж и конто ся изливать въ океана или го не достигать. Ако си наумимъ вдлѣбнѣтинж въ малкъ размѣръ въ градинж-тж, или въ голѣмъ размѣръ на земнж-тж поврѣхнинж, или верѣдъ сушж-тж, то ся разбира, че капкы-ты отъ дѣжда, отъ снѣга що ся топи и проч., цѣтъ ся стичать отъ околны-ты по-высокы мѣста и ще ся събирать на дѣно-то на тжж вдлѣбнѣтинж, та става малко или голѣмо събрание водж, обыкколенж съ сухж земж; таково събрание водж наричатъ *езеро*. Ако вода-та въ езеро-то ся набере много, та дойде да прѣлѣ езеро-то, разбирася, че всякоя прѣдошла вода (отъ дѣждъ и т. н.) ще направи ново явление: вода-та ще земе да истича отъ езеро-то полека-лека, колкото придохожда въ неж, и ще прѣлѣ или ще потече на тѣспж нвицж, по по-низскы мѣста, доклѣ ся влѣе въ друго езеро, въ море, или просто доклѣ ся изгуби въ низскы-ты мѣста отъ пѣмане-то водж, или поине въ земж-тж, или стане на парж. Таково събрание отъ *шечнж* водж, по всичкж-тж му длѣжинж, ся нарича *рѣка*. Рѣка-та не истича всякога отъ езеро; или, съ другы думы, всякога мѣсто-то не показва котловатж вдлѣбнѣтинж; чясто, вода-та, като ся слива по нанадолнище-то на мѣста-та, обръщася на *вадулеци*; вадулечити, като ся събирать помежду си, правять *вады*, по-надалеч ставать *рѣчици* и най-сетнѣ *рѣкы*, така, колкото една рѣка тече по-надалечъ, толкова е по-широка и толкова повече има въ неж водж. И така, голѣма-та рѣка става отъ малкы-ты, или както казвать, тя гы *прибуира*.

Знайно е, че чъртежъ-тъ на всичкы-ты рѣкы прѣдставя чъртежъ като че е клонъ отъ дърво, който колкото отыва става по-дебель. Прилично на това, както на клонъ отъ дърво чловѣкъ различява главный клонъ отъ второстепенны-ты, ещце така той различява *главнж-шж* рѣкж отъ *малкы-шы*, и освѣнь това той обръща внимание на странж-тж отъ дѣто ся втича малка-та рѣка. Брѣгове-ты наричатъ единый дѣсенъ, а другый — лѣвъ; отъ всичкы е *прияшо* да наричатъ дѣсенъ брѣгъ оный, който ся пада отъ дѣсенж-тж ржкж на глядачя, ако ся обръне съ лице-то си на кждѣто тече рѣка-та; насрѣщный брѣгъ е лѣвый.